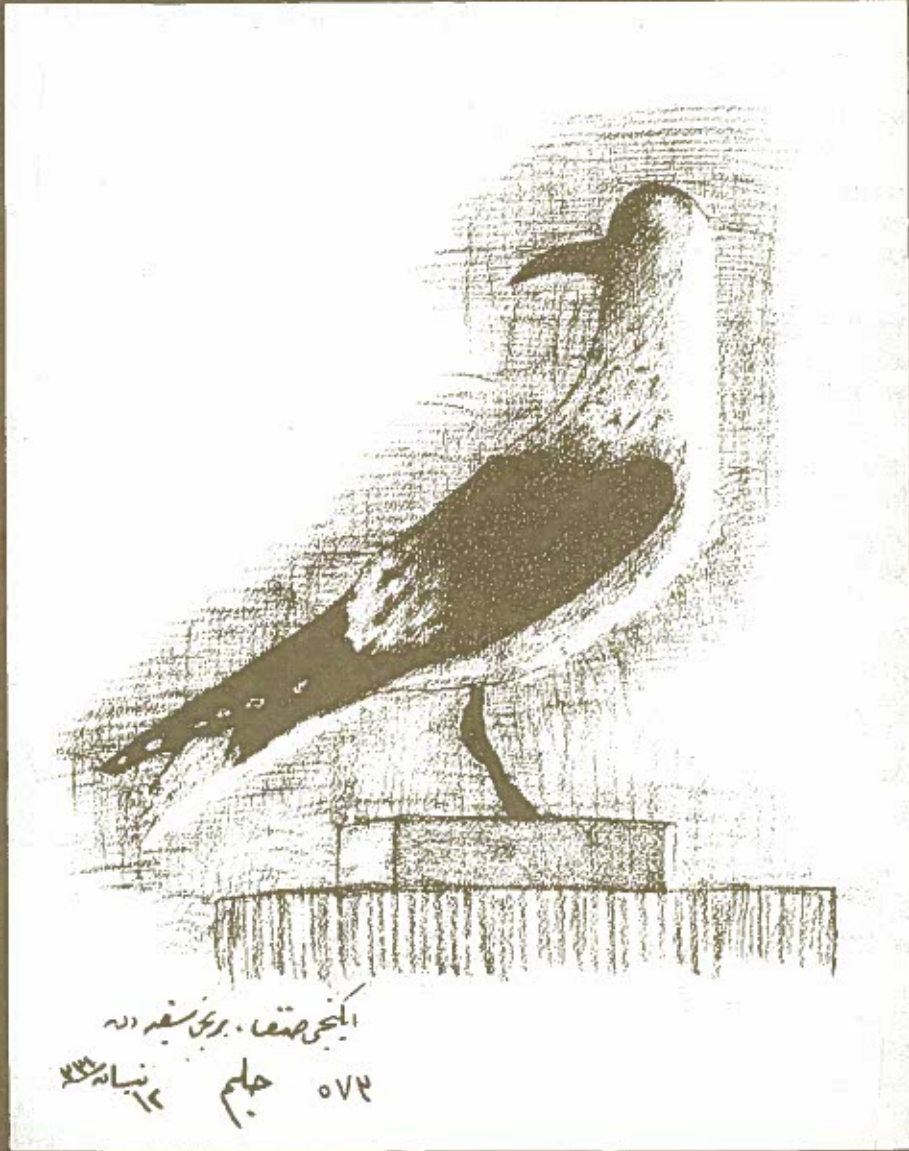

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

● Dergimiz Yaşamalı

● Nihat Asyalı

● Osman Güler

● Akif Uğurlu

● İsmail Beydemir

● Fikret Tayaz

● M. Ali Bilir

● Prof. Dr. Türkân Saylan

● Cavidan Türkileri

● Dr. Hamit Soylu

DERNEĞİMİZİN ÜYELERİ

11. **Vakıf Özkul**
Büyükşehir Belediye Hastanesi
Sıhhiye/Ankara
12. **Nihat İSPİR**
DSİ Gnl. Md. Em. ve Kamulaştırma D.Bşk.
Ankara
13. **M. Çetin Uyanık**
100. Yıl Bulvarı No: 99
Ostim/Ankara
14. **B. Mete Özcan**
Ballıbaba Sk. No: 87/8 K.Esat/Ankara
Tel. Ev: 136 94 86 İş: 230 50 05
15. **Bülent Hayri Acar**
Hüseyin Onat Sk. 10/4
A. Ayrancı/Ankara
16. **Metin Keleştimur**
Şenlik Mh. Beyler Sk. 5/10
K.Ören/Ankara
Tel. Ev: 356 50 72 İş: 134 38 59
17. **Ömer Yaşar**
Ballıbaba Sk. 87/6 S.Bağları/Ankara
Tel. Ev: 136 85 55 İş: 134 38 59
18. **Osman Sakallı**
2. Cd. 66/5 D. Evler/Ankara
19. **Saadet Turan**
Gürler Sk. No: 83 Y. Mahalle/Ankara
Tel: 315 40 25
20. **H. Selma Özkul**
Bağ-Kur İl Müdürlüğü
ELaziğ
21. **Kemal Köseoğlu**
Karyağdı Sk. 26/5 A.Ayrancı/Ankara
Tel. Ev: 138 37 96 İş: 131 93 81

ABONELERİMİZ

43. **Güler Doğan**
GMK. Bulv. 104/4 Maltepe/Ankara
44. **Ali Sertaş**
TEK İşletme Md. PK.1 Yatağan/Muğla
45. **Rıfat Sertaş**
TEK İşletme Md. PK.1 Yatağan/Muğla
46. **Nurettin Sarıoğlu**
TRT Diyarbakır Böl. Md. Yayın Yönetim
Şb. Md. Diyarbakır
47. **İfakat Ertaş**
Tümen Cd. Eflatun Apt. 6/11 Manisa
48. **Ahmet Özer**
DSİ X. Böl. Md. Makine Müh. Diyarbakır
49. **Mehmet Salim Özer**
Yargıtay 14. Hukuk Dairesi Üyesi Ankara
50. **Günay Karnak**
Hasan Varol Mh. 2 Nolu Bahçe Yolu Sk.
Yeni Ağın Sitesi 13/1 Malatya
51. **Mehmet Özcan**
Kelebek Mutfak Selanik Cd. 64/A
Kızılay/Ankara
52. **A. Tuncer Alp**
Fulya Deresi Sk. Fulya Sitesi
H. Blok 9/21 Beşiktaş/İstanbul
53. **İsmail Ercan**
Sokullu Mehmet Paşa Ninni Sk. 15/7
Dikmen/Ankara
54. **Ahmet Çetin**
7. Cd. 78/8 B. Evler/Ankara
55. **Ruhi Taşkın**
Simon Bolivar Cd. 18/20
Çankaya/Ankara
56. **Seyhan Türker**
T.C. Emekli Sandığı Gn. Md. Bilgi İşlem
Daire Bşk. Kızılay/Ankara

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
İSMAIL ERCAN Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

Yazı Kurulu

Nihat ASYALI**Dr. Vakıf ÖZKUL****Nihat İSPİR****Rüştü ASYALI****Muammer NİKSARLI**

Yazışma adresi:

Necatibey Caddesi Güneşli Apt. No: 16/11

Tel: 230 11 54 06430 ANKARA

Banka Hesap Numarası:

Ziraat Bankası/Yenişehir Şubesi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği

Hesap No: 16890

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve
telif ücreti ödenmez.**DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR.**

Yıl: 1 ● Sayı: 3 ● 1991

Ederi 10.000 TL

6 aylık 60.000 TL. ● Yıllık 120.000 TL

Baskıya Hazırlık: HACAN, Tel: 125 86 43

Baskı: Gözde Ofset, 230 78 73

Dizgi: Atölye Seven, 280 17 45

Ön Kapak: Halim Özkul

DERGİMİZ YAŞAMALI

Uzun bir ayrılıktan sonra gene birlikteyiz. Beraber olamayışımızın hasretliğini ve üzüntüsünü yaşadık. Dergimizin sütunlarında dertleşip söyleşmedik, ezgilerimizden, deyişlerimizden, anılarımızdan ayrı kaldık uzunca bir süre. Kendi sorunlarımızın, dertlerimizin, neşe ve kederlerimizin bir arada koklaşıp kucaklaştığı dergimiz bundan sonra hizmetinizde olmanın kıvancını duyacak.

Dergimiz, siz okuyucularından alacağı destek ve güvene dayanarak sizlerden gelecek her türlü yazılarınızı sütunlarında yayınlamanın sevinciyle, sizlere ve tüm ülke insanına bir kültür hizmeti vermenin gururunu taşıyacak.

Bizler dernek adına bu dergiyi çıkarmaya karar verdiğimiz zaman, okuyucusunun ve buna bağlı olarak abonman sayısının 1000 civarında olacağını hesaplamıştık. Bundan 20 yıl önce çıkarılan aynı derginin 500 civarında abonmanı vardı. Bugün özellikle Ankara'daki hemşehrilerimizin sayısı, o yıllara oranla 2-3 kat artmıştır. Bizler abonman sayısının da en az bir kat artacağı hesabını yapmıştık. Üzülerek yazmak zorundayız ki, elinizdeki bu üçüncü sayı baskıya verilene kadar çok az abone olma talebi gelmiştir. Dernek üyelerimizi ve dergi abonmanlarını yayımlıyoruz. Umarız tüm okuyucularımız en kısa zamanda abone olma taleplerini bildirir ve dergi düzenli olarak çıkar, adreslerine gönderilir. Aksi halde abone olanlara gönderilmeyecektir.

Bilindiği gibi, bugün ülkemizde dergi çıkarmak oldukça güç ve pahalı bir iş. Derginin birinci sayısının 1000 adet üzerinden maliyeti 1.700.000.- TL'dir. Bu sayıdan itibaren derginin sayfası arttıkça, maliyette bir hayli artmıştır. Bu parayı derneğin kendi olanakları ile karşılaması imkansızdır. Derneğimizin geliri yalnız üye aidatlarından oluşmaktadır. Üye sayımızda maalesef çok azdır. Çeşitli vesilelerle hemşehrilerimizin üye olmaları istenilmiş, ancak beklediğimiz ve umduğumuz neticeye bir türlü ulaşamamıştır.

Ülkemizin dört bir yanına dağılmış bulunan hemşehrilerimiz, hatırı sayılır hizmet ve görevler ifa etmektedirler. Her mevki ve yönetim biriminde bulunan Ağın'lıdan derneğe ve dergiye yardım istemek en tabii hakkımız olmalıdır diye düşünüyoruz. Derneğin ve derginin devamlılığını istiyorsak, kendi olanaklarımız ölçüsünde yardım etmeliyiz. Dergiye reklam bulacak ve verecek durumda olan hemşehrilerimizin, istenilmeden bu yardımları yapmalarını beklemekteyiz.

Dernek ve dergi sorumluları olarak bizler, sizlere ve sizlerin yardım ve itimatlarına laik olmaya çalışacağız. Eğer dernek amaçlarının gerçekleşmesinde bir hamle yapamaz, büyük bir şevk ve heyecanla başlattığımız ve başlatacağımız işlerin savaşını sürdüremezsek, bu bizlerin en büyük üzüntüsü olacaktır. Tüm Ağın'lılar hep birlikte el ele, gönül gönüle sevgi ile kenetlenmiş olarak bu savaşımı gücümüz yettiğince başarıya ulaştırmamız biricik gayemiz ve görevimiz olmalıdır.

Saygılarımızla
ağın

HOŞGÖRÜ ÜSTÜNE

Nihat ASYALI

İsa Peygambere karşı olanlar, onu sınamak için bir kadın getirdiler ve dediler ki:

— Ya İsa, bu kadın zina işlerken yakalandı. Musa peygamberin şeriatına göre taşlanması gerekir. Sen ne diyorsun bu işe?

İsa onları şöyle yanıtladı:

— Öyle diyorsanız öyle olsun. Ama, bu kadına ilk taşı, ömründe hiç günah işlememiş olan kişi at-sın...

Bu yanıtı işitenler, kadını bırakıp, süklüm püklüm uzaklaştılar.

İşte böyle... Başkalarını suçlamak, mahkum etmek kolaydır. Önemli olan, insanın kendisini dürüstçe ve nesnel olarak yargılayabilmesidir. Kendini yargılayabilmek de kendini tanımaya bağlıdır. Ünlü Sokrates felsefesini kısa bir cümle ile özetlemiştir diyebiliriz; «Kendini bil». İnsanları tanımanın başlıca ve belki de tek yolu kendini tanımak, kendini bilmektir. Kendini bilmek bütün bilgilerin özüdür bir bakıma... Yunus Emre de bunu böyle söylemiştir:

*«İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir.
Sen kendini bilmezsin
Bu nice okumaktır.»*

Kendini bilen insan, başkalarına hoşgörü ile bakar. Başkalarının düşüncelerine, inançlarına en az kendi düşünce ve inançları kadar saygı göstermesini bilir. İşte gerçek insan olmanın başlıca ölçüsü de budur. Yine Yunus Emre'yi analım. O da bunu böyle söylemiştir:

*«Sen sana ne sanırsan
Ayrığa da anı san
Dört kitabın manası
Budur eğer var ise»*

Hoşgörü özgür düşünceyi, özgür düşünce hoş-

görüü yaratır. Hoşgörü, toplumda dostluk ve kardeşlik çiçeklerini yeşertir. (Bir yanlış anlamayı önlemek için hemen açıklamalıyım ki; hoşgörü barışı, adaleti, hakça bir düzeni amaçlamalıdır. Sömürüye, acımasızlığa, haksızlığa hoşgörü olamaz) Bir toplumda; hoşgörü ile beslenen düşünce ve inanç ayrılıkları, o toplumun kültür zenginliğini oluşturur. O toplumun gelişmesinde itici güç rolü oynar. İnsanları birbirine düşüren, birbirine düşman eden, insanlar arasındaki düşünce ve inanç ayrılıkları değildir. Düşmanlıklar; insanların birbirlerine kendi inanç ve düşüncelerini zorla kabul ettirmeye kalkışmalarından doğar. Karşı görüşlere dayanmamak, karşı görüşleri suçlamak, yasaklamağa girişmek insanları birbirine düşman eder. Uzun sözün kısası; toplumda kötülüklerin anası, zorbalık, bağnazlık, yobazlıktır.

Inançlar; insana acı vermemeli, insanlar arasında düşmanlık tohumları saçmamalıdır. İnançlar, insana mutluluk getirmelidir. Düşünceler, insanın yolunu kesmemeli, insanı ve çevresini aydınlatmalıdır. Düşünceler arasındaki çatışma yeni buluşlara, yeni bileşimlere götürmeli, karşıt düşünceyi yok etmeye yönelmemelidir.

Her şey insan içindir ve insan en yüce değerdir. İnsanın en yüce değer olduğu yolundaki düşünce, hümanizmanın temel düşüncesidir. Hümanizma ise, çağdaş uygarlığın gerçekleştirmeğe çalıştığı ortak dünya görüşüdür. İnsanlık; bilimsel düşünce ışığında, sonsuz barış ülküsü ile sevgiye inanarak hümanizmayı gerçekleştirebilir. İnsan en yüce değerdir. Hümanizmanın temel düşüncesi budur. Bu düşünceye anlam kazandıran ise; insan sevgisi, insan saygısıdır. İnsan sevgi ve saygısının en yalın anlatımı da hoşgürüdür. Hoşgörü yoksa, insan değerinin de bir anlamı yoktur. Hoşgörü yoksa, insanlık da yoktur. Yine büyük Yunus'u anarak bitirelim yazıyı:

*«Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil»*

«GEL DOSTA GİDELİM GÖNÜL»

Osman GÜLER

İnci, Ezgi bir de ben dedeleri; apartmanın arka bahçesine geçtik. Bahçeden bahçeye dolaşacağız. Bu, bizim sabah gezintimiz. Ezgi dökülen yapraklara bakarak: «Ağaçlay yaşlanmış, kay yağacak» diye esprisini patlattı. İnci: «Dalları sallar mısın dede, hani başıma yapraklar yağıdırıyordun küçükken...»

Gazel yağmuru, yaprak üstünde yürüdükçe çıkan hışırtı aklımı alıp taa köyümün, Şenpınar'ın bahçe yollarına, bahçelerine götürdü. Bir hayali geziye başlıyordum artık:

*«Bir kararda kalmayalım, gel dosta gidelim gönül.
Hasret ile ölmeyelim, gel dosta gidelim gönül.»*

Kam'ın yoluna düşmüş, yürüyordum. Mahmutglin bahçeyi geçtim. Kösegilin bahçesinin kapısından dayım. Kapı aralıklarından, hark kenarına doğru uzanan sarı, turuncu kadife çiçeklerini görüyorum. Bu çiçekler, yalnız bu bahçede bulunurdu. Cadde-den geçen kamyonların gürültüsü ile durakladım. Şimdi kurumuş otlar, tozlaşmış toprak üzerindeyim. Büyük bir özlem duygusuna kapıldım:

*«Yedi deniz geçer isem, yetmiş ırmak içer isem,
Susuzluğum kanmaz benim, dost şerbetiyle
kanayım.»*

Artık dostu bulmuştum. Dost, yürüdüğüm bu yoldu. Kana kana içtiğim bu düşünce yolculuğuydu. İsmayil Efendigillerin bahçesinin köşesinden dönmüş Kam'a, bu sevimli çeşmeye gelmişim. Çeşmenin kenarına çömeldim. Goçavucumla içtim. Avuç avuç yüzüme çarptım. Ezgi: «Kedi!» diye yanımdan fırladı, İnci ağaca çıkmaya çalışıyordu. Bir an için kopmuştu yolculuğum. Yine gönül gözümü Yunus'a çevirdim:

*«Geldi geçti ömrüm benim, şol yel esip geçmiş gibi,
Hele bana şöyle geldi, bir göz açıp yummuş gibi.»*

Halim Dayı'nın bahçesini geçtim. Şimdi Ali Çavuş'un, sonra da emimgilin bahçenin önündeyim. Bu bahçede hiç dut salladık mı, Venkönünde yedik mi diye düşündüm.

*«Bildin gelenler geçtiler, gördün konanlar göçtüler
Aşk şarabın içen canlar, uymaz göçmeğe konmağa.»*

Sırpiyan'a doğru yollanmıştım ki, İnci: «Bak dede nereye çıktım, geçen yıl bu kadar yükseğe çıkamıyordum değil mi?» Ben: «Evet» derken yoluma, yolculuğuma döndüm. Bu yollar, bu dongosor, bu bahçe, bu tarla yolları; azık taşıdığım, şahra taşıdığım, daha küçükken kalburla gamga, çırpı, tezek taşıdığım, yollar:

*«Günler geçe, yıl çevrile, üstüme taşım devrile
Ten çürüye, toprak ola, tozam hey dost deydi deydi.»*

İnci: «Bana bakmıyorsun dede, ne düşünüyorsun öyle, küstüm!» diye seslenince: «Bakıyorum, bakıyorum, haydi atla ağaçtan» deyiverdim. Ezgi, bir kelebeği tutmaya çalışıyordu.

Şimdi bir yanını çalılardan kapladığı, bir yanında bağların bulunduğu daracık yola girmiştim. Bu yolda merkeple şahra taşıırken buğday başakları çalılara takılmıştı da ağabeyimin: «Vah malım, vah malım» diye yakındığı aklıma geldi. Acı acı gülümsedim.

*«Soğulmuş şol kara gözler, belirsiz olmuş ay yüzler,
Kara toprağın altında, gül deren elleri gördüm.»*

Aggagilin bağı geçtim, sonra Mollanın oğlunun bağının başındayım. İşte geldim, bizim artık tarla olmuş bağa. Şu, Hava'nın mişmişi. Üstünde yuvası bulunan bir kuşun saldırısına uğramıştım. İlerde sakız ağaçları, onların yanında taşlı payam ağacı. Aşağıda çayırılık. Karanlıklar içinde sızıp du-

ran Dongosor deresi. Abamı düşündüm. Peşi belinde tarla derişini, çalınıp çırpındığı günleri, yalnızlığını, olduysa mutlu anlarını... Boğazımda düğümlenen acıyı çözemiordum.

«Ben bir aceb ile geldim, kimse bilmez halim benim,
Ben söylerim, ben dinlerim, kimse bilmez dilim
benim.»

Dongosor bağında, sakız ağaçlarının üstünde yan yana mağara ağızlı çukurlar vardı. Çocukluk korkusu içinde o tarafa gidemezdim.

İnci, Barış Manço'dan bir şarkı tutturmuş, durmadan yineliyor:

Unutma ki dünya fani,
Veren Allah alır canı.
Ben nasıl unutturum seni,
Can bedenden çıkmayınca.

Ezgi'nin havası daha bir başka: «Kaylay düşey, düşey düşey ağlayım...» Yalnız bu sözleri durmadan sıralıyor.

Bitişikte Hasan Dayıgilin tarlası, altında bir parça güllük vardı. Mayıs ayında, kırmızı güllerin rengine, kokusuna doyum olmazdı.

«Bu dünya bir gelindir, yeşil kızıl donanmış,
Kişi yeni geline bakar bakar doyamaz.»

Çocuklar oyuna dalmışlar, çeplerine taş dolduruyorlar. Ben de Yunus'un dizelerine daha rahat dalıyorum:

«Danışman okur, tutmaz; derviş yolun gözetmez,
Bu halk öğüt işitmez, ne sarp zaman olmuştur.

Gitti beyler mürüveti, binmişler birer atı
Yediği yoksul eti, içtiği kan olmuştur.»

Burada şiirin verdiği keyifle sesimi yükselttim. İnci hemen ilgilendi: «Bana da oku dede» dedi. Ben de ona yeni bir beyit okudum:

«Ben bir kitap okudum, kalem onu yazmadı
Mürekkep eyliyeydim, yetmeye yedi deniz.»

Bir daha, bir daha derken İnci de bu dizeleri ezberledi. Bu kez Ezgi: «Ben de okumak istiyorum» diye heveslendi. Artık bana şu dizeleri yinlemek düştü:

«Ey Yunus imdi senin, aşk ile geçsin günün,
Sevdiğin kişi senin, canına can olmuştur...»

Akşam iyice yaklaştı. Harputlu'nun tarlasından dönüyorum. Güneşin sarı, kırmızı renkleri, dalların arasından bahçe yollarına serpilmiş. Sular harklarında, otların arasından tatlı bir şırıltı ile yuvarlana yuvarlana akıyor. Kürek sesleri, sığırların böğürmelerine karışıyor. Dalga dalga yayılan bir hoyratı durarak dinliyorum:

«Baba der bağlamaktan
Bağa su bağlamaktan
Bağda yaprak kalmadı
Yarama bağlamaktan.»

Yolculuğa başladığım yere dönmüştüm. Hakko-dayım kolları sıvalı köylüler, Hakkonun sekisine, karşılıklı oturmuş abdest alıyorlar. Sığırın ucu Muncurgilin kapıdan göründü. Bizim inek en önde iştahla böğürüyor. Abam, kanatlı kapının önüne çuval dolusu otu dökmüş, küçük bakraç elinde bekliyor. Başımdaki boynuzunun açtığı yara izi o zamandan kalma. Ezgi, her kucağıma alışımdaya: «İnek neyeye vuydu?» diye sorar. Ben de: «Bak, parmağını uzat, kafamdaki yarık yeri gördün mü? İşte oraya boynuzu ile bir vurdu» diye olayı yeniden anlatırım. Ezgi: «Niye?» diye sorar. Ben: «Annem ineği sağır, hemen orada bakraçtan bana süt içirirdi. Yine bir akşam sütünü içirirken inek kızdı bana vurdu. Kanlar içinde kaldım. Yaraya kızgın yağ döktüler». İnci de hep çenekteki yara izini sorar. Ona da dayımgilin atın tayının çıtma atıp dişlerini nasıl döktüğünü anlatırım.

Davar da Musalla tarafından köye girdi. Kırmaçgilin hana Eğinli katırcılar yerleşti. Karanlığın getirdiği hüznü, Eğin ağzı bir uzun hava ile daha derinden duyurdık.

Baba der dolan gözler
Dolanır dolan gözler
Bana derler ağlama
Durur mu dolan gözler.

Herkes damlara çıkmış, yatakları sermeye başlamışlardır. Ay, köyün üstünde gülümsüyor.

Yıldızlar pırıl pırıl. Vangog boğazından esen yel «oh» dedirtiyor insanlara. Harman makinalarının takırtıları arasından bir hoyrat evlerin üzerinde dolanır durur:

Baba der daldalanım
Dalım yok daldalanım
Ben feleğe neyledim
Bırakmaz daldalanım.

İYİ Kİ VARSINIZ...

Ne güzelsiniz dostlar

Ne içtensiniz

Eğer olmasaydınız siz

Tatsız geçerdi günler

Dostsuz insan yaşamı

Erken gümler...

«Yaş kırkbeşmiş

Yolun yarısı edermiş

DANTE gibi ortasındaymışız ömrün

Ve gençlik göz yaşına bakmadan gidermiş.»

Nah gider dostlar

Nah gider...

İyi ki varsınız

Sizlerde başka çeşit

Bir yarsınız...

AKİF UĞURLU

DALOKAY'a...

Koştun coştun sevdin insanları

Şimdi de yerlere serpildi herşey

Dünya bu ikilem içinde

Hey anam hey...

Bazen Allahı kahretsin

Bazen ne güzel herşey

Dünya bu ikilem içinde

Hey anam hey...

Yok mu üçüncü şıkkı bu ikilemin

Bizlerde kaldı elin düşüncelerin ve herşey

Dünya bu ikilem içinde

Hey anam hey

Akif UĞURLU

HORTAYI KURT MU YEMİŞ

(Ağın'dan Haberler)

Derleyen: İsmail BEYDEMİR

● Bu yaz, İkincigilin Zeki, Ağın'a Garamemmetgilin Şefik Modan'dan önce geldi. Şefik bu fırsattan yararlanarak Zeki'ye, kendi gelene dek iki yaprak da olsa erken yetişir diye, bahçeye iki baran salatalık ekmesini istemiş, Zeki de sağolsun gaynının bu isteğini yapmış. Şefik Ağın'a geldiğinde salatalık neredeyse kola yatmıştı. Salatalık dökmeye başladığında herkes hayret etti, salatalık ecür olmuştu. Bunun nedeni araştırıldı; eğimsiz olan baranı Şefik yanlış sulamıştı. Baranın başından bağlanması gereken suyu, Şefik alt taraftan bağlamış meğerse. Bu düğümü gene Zeki çözdü de, sağolsun merakımızı yendi.

● Biliyorsunuz, Çakkırgilin Mustafa Baytaş, yazları Ağın'a geldiğinde radyo-televizyon onarımı yapıyor. Geçen yıl onarıma gelen bir radyoyu evine götüren sahibi, hemen bağıra çağıra geri getirdi. Osilatör ayarı ile istasyonları yeryerine alan Mustafa, Erzurum radyosunu radyodan çıkarmakla suçlanıyordu. Ne ettiyse durumu radyo sahibine anlatamadı, aslında biz radyo sahibine inanıyoruz, bu zalım herif Erzurum düşmanı olarak ün aldı.

● Geçen yıl Çakkırgilin Mustafa Baytaş, evde şarap kurmuştu. Oturduğu yerde de şarabını öğüp duruyordu. Servet Sakagil bunca övgüye dayanamayıp, iki şişe de kendisine getirmesini Mustafa'dan istedi. Sağolsun arkadaş da bu isteği yerine getirdi ama, şarabın hemen içilmesini de istemiyordu. Bu şarabı mahsene koyup, yedi yıl beklemesini Servet'e salık verirken, Servet «o ho... bunca yaşayacağımı biliyor muyum» diye ivcenlik yapınca; Mustafa «Gene sen mahsene koy da, baktın ki iyice kötüledin, o zaman iç» dedi.

● Ağın'da en cefa çeken büyüğümüz Noman Gençaydın amcamızdır. Kâtip Hasan Öğünç'le Ni-yazi Serttaş'ı tavla ve 66'da yenmekten usanmış.

Bunlar Noman amcamıza iki sözcüğü ezberlettiler; birisi «pöcala», ikincisi de «haydile». Bizden Noman Amcamıza «Allah sabur vere» demek düşüyor.

● Belediye Zabıta Memuru Sakkagilin Mehemmet Sucu, görevinin verdiği yetkiye dayanarak, bu yaz Ağın'da dut pekmezi yapılmasını yasakladı. Pekmez derken kafasını emme basma tulumba gibi oynatan Sucu, pekmezi çenesinin altına sürerler diye bu yola başvurdu. Böylece gizlice ve az yapılan pekmez karaborsada onbin liraya fırladı.

● Ekirekli Başkâtip Mehemmet, çalışmakta olduğu sürede çıkarttığı bir mahkeme ilamını ortaya koyarak, bu yaz kes samanı yapılmasını yasakladı.

● Andirili müftünün oğlu Mehemmet Demir, geçen yıllarda Ağın'da bir arkadaşına bir kavun armağan etmişti. Akşam giderken kavunun torbasını almak için arkadaşının evine uğradığında, evin hanımı kavunun durumunu beğenmediğini bildirerek «Anam Mehemmet gavun ahbun gibi çıktı, gene de baban canına gide, sağolasın» diye teşekkürüne, Mehemmet ancak «Afiyet olsun» diyebilirdi.

**Ağın'a ve Ağın'lıya
hizmet için
derneğe üye olunuz ve
aidatlarınızı lütfen
PTT 101843 nolu
çek hesabına
yatırınız.**

İÇİMDEKİ AĞIN

Otuz yıl önce seni terk ettim
Hasretliğin bağıma sanki dert ettim
Geldim uzaklara yeni yurt ettim
Gurbetten hatırın sormağa geldim.

Çocukken koştuğum o tozlu yollar
Kalbimde sönmeyen bin bir özlem var
Yıllarca yazsam da bitmez anılar
Kucak, kucak sevgi vermeğe geldim.

Yüzleri eğilmiş toprak evlerin
Nerede kaldı ağaların, beylerin
Açılmasın yaram çünkü çok derin
Sizinle ağlayıp gülmeğe geldim.

Yaşlılar yazılarda toprak eşeler
Gençleri düğünde türküler söyler
Çelebi deresinde mor menevşeler
Özlem duyup sizi görmeğe geldim.

Keklikler yurt etmiş osman başını
Hekemat dağı küsmüş, eğmiş kaşını
Yeşil otlar sarmış çeşme taşını,
Diz çöküp yüzümü sürmeğe geldim.

Bir gün hayal olur gider bu YOLCU
Fiğlerin, arpaların sanki bir burcu
AĞIN'a uzak olmak ne kadar acı
Hakkını helâl et demeğe geldim.

Fikret TAYAZ

**AĞIN'LILARLA İLGİLİ TÜM HABERLERİ
LÜTFEN BİZLERE YAZINIZ.**

K İ T A P

M. Ali BİLİR

Kitapla okuma, iç içe olan kavramlardır. Ülke insanı olarak az kitap okuyanların başında yer aldığımızı, bir çok istatistiki veriler kanıtlamıştır. Emekli bir öğretmen olarak, Atatürk'ün muasır medeniyet seviyesine ulaşmak için çektiği ve ulusça paylaştığı sıkıntıları okudukça, insanlarımızın bu düzeye düşüklerini büyük bir acıyla bir kez daha yaşıyorum... Ve nedeni de okumamak...

«Sanayileşelim» dedik, teknolojiye geri kaldık, «serbest piyasa ekonomisi» dedik; gemisini kurtaranların sayısını çoğalttık. Dahası, düşünmeyen bir kuşak yetiştirdik. Bunlar okumada kültür artırıcı bir yatırım yapmamanın kaçınılmaz sonuçlarıdır. Öyle ki, yakın tarihimizde okuyana düşman gözüyle bakıldı. Örnek mi? 1970-80'li yıllarda «Öğretmen Derneği»nin aranmasıyla görevli polisler, beşyüze yakın kitabın içinde, Meydan Laurusse Ansiklopedisinin cilt kapağını da gördüler. Kare şeklindeki desenler içinde ML harflerini gören görevli hemen tutanak tuttu. Bana imzalattı. Tutanağa itiraz edince M'nin Marx, L'nin Lenin'in isimlerinin baş harfleri olduğunu söyleyerek gerekeni yaptığını söyledi.

Ancak polis teşkilatında, amirlerinin hatalarını kabul etmesi, itirazımı haklı bulması neticesinde tutanak iptal edildi.

Oldu bitti kitaba karşı bu alanda duyarlı olmuşuzdur. Bu nedenle, kitaplara karşı ilgi çok az.

1977-80 yılları arasında görevim gereği Ağın'ın köylerini gezdim. En fazla dini konularla ilgili kitapları, mescit ve bazı evlerde gördüm. Ama gönlüm her evde dini olduğu kadar, bilime dayalı dünya gerçeklerini gözler önüne seren yayınları ve kitapları da görmek isterdi. Tabii her evde kutsal kitabımız olan Kur'an-ı Kerim var. Diğer kitaplara gelince; Ahmediye-Muhammediye, Ahmedi Mürşidin, Sırat-ı

Nebii gibi kitaplar da bulunmakta ancak, Gazali'nin, Fara-bi'nin, İbn-i Sina'nın, Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin yapıtları bulunmamaktadır. Bu durum ise, esef verici bir durumdur.

Cumhuriyet döneminin klasikleri diyebileceğimiz; Reşat Nuri, Yakup Kadri, Halide Edip, Yaşar Kemal, Sait Faik, Mehmet Akif gibi büyük yazarların, bizi bize tanıtan, her şeyiyle bize ait olan eserlerine rastayamamak beni fazlasıyla üzmüş, fazlasıyla düşündürmüştür.

İlçe merkezinde bulunan bir kitaplığımız-kütüphanemiz var. Ben orada iken, kitap okumaya giden insanlarımızın sayısı bir elin parmaklarından fazla değilken, kuraathanelerde oturacak yer bulmak mümkün değildir.

Bilinmelidir ki, kitap okumadan aydın olmak, kitap okumadan çağdaş olmak, kitap okumadan toplum içinde etkili bir yer bulabilmek, saygınlık kazanmak mümkün değildir. O nedenle, dünya ulusları içinde ekonomik, kültürel, sağlık ve özgürlüklerle ilgili konularda çıkmamız gereken merdivenin en alttaki basamaklarında olduğumuzu görüyoruz. Hele Star-1 TV'sini izlemekle bu işin olamayacağını ifade etmek isterim.

Kurtuluş Savaşı esnasında dedelerimizin kanlarıyla, canlarıyla yoğurup meydana getirdiği tuğlaları, büyük deha M. Kemal Atatürk bir mimar edası ile mimarının tüm inceliklerini gösterip, yoktan Cumhuriyetimizin yapısını doğruluk, ilim ve çalışma üzerine kurmuştu.

Şu safhada M. Kemal Atatürk ve omuzdaşları dedelerin, torunlarının yapması gereken tek şeyin Cumhuriyet temelini meydana getiren yapının gerekirse restorasyonu ve bakımı için kullanabilecekleri şeyin kitap olduğu unutulmamalıdır.

Ağın'a ve Ağın'lıya hizmet için derneğe üye olunuz ve aidatlarınızı lütfen PTT 101843 nolu çek hesabına yatırınız.

**Ağın'lılarla ilgili tüm haberleri
lütfen bize yazınız.**

KADIN TİCARETİ

Prof. Dr. Türkân SAYLAN

Avrupa Konseyi daimi kurullarından biri de «Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu». Bu kurul, yeryüzü ülkelerinde kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunacak toplantılar yapmak, bu konuda çalışmaları olan kurum ve kişilere çağrıda bulunarak belli konuları tartışmaya açmak ve ortaya çıkan önerileri yetkililere duyurmakla görevlidir. Prof. Dr. Nermin Abadan Unat uzun yıllardır bu komisyonda ülkemizi başarıyla temsil etmektedir.

Bu komisyon (25-27 Eylülde) «İnsan haklarını ve insan onurunu ihlal açısından kadın ticareti ve zorla fuhuş» konulu bir seminer düzenlemişti. Bu ana konu da, 1. Kadın ticareti ve zorla fuhuşun önlenmesi, yaklaşım ve öneriler, 2. Hukusal ve yönetsel yaklaşım ve öneriler, 3. Yardım, destek ve yeniden topluma kazandırmadaki yaklaşım ve öneriler başlıklarıyla üç alt konuya ayrılmıştı.

Toplantıya, konuyla doğrudan ilgili sosyal bilimciler, bazı fahişe kuruluşlarının temsilcileri, çeşitli ülkelerin kadınla ilgili bakanlıklarının ya da genel müdürlüklerinin görevlileri, çok sayıda sosyal hizmet uzmanı, kadın ticaretiyle savaşılan örgütlerin temsilcileri, Interpol ve göçmen işleri görevlileri, hekimler ile kadın erkek eşitlik bürolarının ve çeşitli kadın kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan 86 kişi katıldı.

Uzmanlık alanıma girmesi nedeniyle seminerin birinci alt başlığı olan «Kadın ticareti ve zorla fuhuşun önlenmesi: Yaklaşım ve öneriler» konusunda bir rapor hazırlama ve genel tartışma öncesinde bunu ana çizgileriyle sunma görevi bana verilmişti. Konu başlığını birkaç kez okuduğumuzda ne denli derin ve öneriler geliştirilmesi zor olduğu kolayca anlaşıyor. İşte ben de uzunca bir süre, yılların birikimini oluşturan gözlemlerimi bir araya getirmeye, yeniden değerlendirmeye, konuyla bağlantılı çeşitli yayınları okumaya, basındaki yorum ve yaklaşımları, somut olayları bu açıdan gözden geçirmeye çalıştım. Kafamın ve yüreğimin içindeki baş köşeye aylarca bu konu yerleşti. Raporumun yazımına başladığımda kafamda kendime göre yorum ve değerlendirmeler oluşmuş, içimdekileri kağıda dökmek ve insanlara duyurmak ana hedefim olmuştu.

Geçmişe baktığımızda doğurganlığı ile toprak anaya benzetilen «kadın»ın atalarımızca nasıl baştacı edildiğini hayranlık ve şaşkınlıkla görmekteydik. Oysa daha sonraları erkek gücünün kadınla cinsel ilişki sonucu dorukta kalabileceği gerçeği keşfedilmiş, yeryüzünde ve tanrılar

aracılığıyla öbür dünyada erkek egemenliği gelişirken ne yazık ki kadın buyruk altına alınan bir cinsel mal olmak yazgısından kurtulamamıştır.

İlk yasa koyucularından Atinalı Solon, aynı zamanda ilk genelevi de açan bir yöneticidir ve bu kurumu şöyle savunmuştur: «Soylu Atinalı eşler, sizin, evlerinizde oturup nazik bedeninizi, gençlik ve güzelliğinizi korumanız ve yorulmamanız gerekir; bırakınız, kocalarınız fahişelerle cinsel isteklerini tatmine çalışsınlar ve sizi rahat bıraksınlar.»

İşte o günden bugüne «kadın» çoğunlukla erkekler tarafından alınan satılan, dövülen sövülen, hatta sık sık öldürülen bir «mal» olmaktan öteye gidememiş, çoğunluğu evnin dört duvarına tutsak edilirken fahişelik kurumu da «olmazsa olmaz» bir süpürmeşcasına benimsenmiş, bir sinsel objeye dönüşen kadın, kadın tecimcilerinin elinde köle haline getirilmiş, dışlanmış, adeta yok sayılmıştır.

Günümüz dünyasının geri kalmış yoksul ülkelerinde kadın, bir dışsatım (ihraç) ürünü durumunu almış, gelişmiş ve zengin ülkelerin kadın pazarlarını ve eğlence dünyasını doldurmuştur. «Çağdaş köleler» diye nitelenen bu kadınlar bir yandan yaşamlarını sürdürmek ve çoğu kez geride bıraktıkları ailelerine destek olmak için kendi bedenlerini satarken, bir yandan da uluslararası uyuşturucu, hırsızlık ve cinayet mafyasının kucağına düşmekte.

Prof. Dr. Nermin Abadan-Unat'ın Avrupa Konseyi toplantısında dile getirdiği gibi kadınlar artık bilgisayar programlarıyla pazarlanmakta, kokuşmuş bir ticari ahlak yaşamımıza egemen olmaktadır.

Kadın ticareti, zorla fuhuş ve onun bir uzantısı olan pornografinin, demokrasi ve insan hakları ilkeleri temeli üzerinde gelişmiş ülkelerce ve bireylerce olağan kabul edilmesi, günümüz dünyasında bu terimlerin ne denli sömürüye açık olduğunu, insan onuru ve hakları açısından ne denli çifte standart kullanıldığını ortaya koymaktadır. İşte bu çıkarımları dikkate aldığımızda, «Herkes her isteğini yapmakta özgürdür» diye yorumlanan ve gücü ve parayı elinde tutanların, nalıncı keseri gibi yalnızca kendilerine yonttukları hak ve özgürlüklerin nasıl insan varlığını, insan bedenini ve insan onurunu sömürmede kullanıldığını tüm açıklığıyla görebilmekteyiz.

Nedenler ve çözüm: Seminerde raportörü olduğum alt başlık olan «Kadın ticareti ve zorla fuhuş» konusunu bu açıdan ele aldıktan sonra günümüzde bu olayın nedenleri-

ni ve çözüm önerilerini şöyle gözden geçirdim: Her ne kadar genel kanı ve bizim yaptığımız bazı araştırmalara göre yasal ya da kaçak olarak fahişelik yapan kadınların, parçalanmış ve alt gelir düzeyinde yaşayan ailelerden geldikleri, çoğunun yeterli eğitim görmedikleri ve genellikle çocuk yaşta aile içinden veya dışından biri ya da birileri tarafından tecavüze uğradıkları vb. gibi ortak özellikler saptanabilmekteyse de aynı koşullarda milyonlarca insanın bulunduğu ve ancak çok az bir bölümünün fahişe olduğu, bundan dolayı da bu açıklamaların ana neden olamayacağı ortaya çıkar.

Fuhuş ve kadın ticareti olayında araştırmacıların yeni yeni dile getirdikleri, benimse derinlemesine incelenmesi gerektiğini düşündüğüm ikinci etken, erkekler, yani alıcılarıdır (müşteriler). Evet, ne satarsanız satın, alıcı bulamazsanız bu satışı sürdüremezsiniz... Kadın ticareti, bugün bir mafya düzeni içinde bütün hızıyla devam ediyorsa ve bunun pazarlamacılarının çoğu ve de müşterilerinin tümü erkek cinsten oluşuyorsa, bunun çok iyi araştırılıp açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Erkekler, eğitim farkı olmaksızın varlıklarının odak noktasını sekste gördükleri ve kadınları birer cinsel nesne olarak algılamaya devam ettikleri sürece bu konuda bir olumlu gelişme söz konusu değildir. Son derece iyi eğitim görmüş, insan haklarına saygılı, hatta bu konuda yazan, konuşan, evli, çocuklu belki de dindar bir Avrupalı üst düzey işadaminin, özel bir uçağa binip porno filmler seyrederek hafta sonunda Doğu Asya'da bir ülkeye giderek bir otel odasında, 12 yaşında, babası tarafından fuhuş sektörüne pazarlanan kız çocuğuyla bir gecelik seks yapmasını ve bunu en doğal hakkı olarak görmesini nasıl açıklayabilir ya da görmezlikten gelebiliriz?

Kadın ticaretinin bu kadar yoğun bir trafik içinde giderek artan boyutlarda sürmesinin bir başka etkeni de çağdaş dünyayı avucunun içine alan kitle iletişimi ve bunu ellerinde tutanların yarattığı tüketim toplumunun beynine empoze edilen dürtülerdir.

Her türlü malın satışını çıplak bir kadınla özdeşleştiren reklam dünyası, yoksul ülkelerin çaresiz ve seçeneksiz kadın ve genç kızlarına, ruhlarının ve bedenlerinin sömürülmesine yol açacak tüm tuzakları hazırlamakta ve işiğe koşup yok olan pervaneier örneği insan onurunu yok eden bu korkunç çarka çekmektedir.

Kadın ticareti ve zorla fuhuşun yeryüzünden silinip yok edilmesi belki de bir ütopya olarak kalacaktır. Ancak sokak aralarında ve orman içlerinde, ya da süslü, içki kokulu genelevlerde, bedeninden birilerinin servet yaptığı genç kız ve kadınlarımız var olageldiği sürece, yaşamı ve

insan varlığını ciddiye alan hiç kimsenin rahat uyuması ve huzurlu olması söz konusu değildir. O halde bugünkü olanaklarımızla neler yapabiliriz?

Bugün yeryüzünün en önemli sorunu nüfus planlamasıdır. Bakılamayacak, beslenemeyecek ve eğitilemeyecek çocukların üretilmesi kesinlikle önlenmelidir. Bu da daha iyi etkili, kolay uygulanır, yaygın bir doğum denetimiyle insanlara bunun gereğini anlatarak ve inandırarak yapılabilir. Oysa bugünkü yöntemler buna yetersizdir.

Özellikle geri kalmış toplumların geleneksel ve dinsel direnci çözülememiştir ve havanda su dövülmektedir. Bu konuda yapılması gereken çalışmalara yeterli kaynak ayrılmamakta, uzay ve silah araştırmaları her şeyin önüne geçmektedir.

Eğer yeryüzünün geleceğini planlayanlar, yoksul ülkelerin insanlarını, üretilen her şeyi, kendini satma pahasına satın alacak «biflişsiz tüketici kaynağı» olarak görmekten vazgeçip nüfus planlamasına gereken gerçek yatırımı yapabilseler ve en yoksul kulübe, en güçlü dinsel direnci aşarak televizyon vb. şeytan icatlarını(!) pazarladıkları gibi doğum denetimini yerleştirebilseler açlık ve sefaletle birlikte fahişeliğin de ana nedenlerinin ortadan kalkacağı kuşkusuzdur. Ama nerde o yürekli insanlar, o tüketim endeksli değil, insan onuru endeksli politikalar, politikacılar?

Kadın sömürüsünün bir boyutu olan kadın ticaretinin ortadan kalk-

masının en gerçekçi çözümü, gerçek anlamıyla «kadın-erkek eşitliği»nde ve bunun, «varolmanın ana koşulu» olarak çağdaş insanın benliğinde yer almasında yatmaktadır. Burada erkeğin bakış açısının eşitlikçi olarak gelişmesi ne denli önemli ise kadının da kendine biçilen ikincil konumdan ve ancak kendini pazarlayarak geleceğini sağlayabileceği inancından sıyrılması, kendinin ve cinsinin sömürülmesine karşı çıkması büyük önem taşımaktadır.

Bütün bunlara ek olarak, iletişim araçlarının insan sömürüsüne dönüşen, kadını ve erkeği birer seks varlığına indirgeyen saldırgan tutumuna, yine çağdaş ilkelerin ışığında ve bunları benimseyenlere «dur» denilmesi gerekmektedir.

Özetlersek, «İnsan Hakları» ve «Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması» bildirgelerinde ilkeler ve yapılması gerekenler tüm ayrıntılarıyla belirtilmiştir. Bu dünyayı daha yaşanabilir duruma sokmak ve insan sömürüsüne son vermek istiyorsak Amerika'yı yeniden keşfetmemize gerek yoktur, çifte standartlardan vazgeçerek bu ilkeleri benimseyip uygulamamız yeterlidir.

(Basından)

GÜNLER EKŞİLMEDE

Bir gün daha yaşandı ve eksildi ömürden.
Kimi erken kalkıp, uykudan çaldı günü,
Kimi yaşadı dolu, dolu anmadan dünü.
Bir çocuk gördüm duvar dibinde,
Elinden şekeri alınmış ağlamakta.
Öğrenciler gördüm kitaplarıyla,
Bir umuda, bir istikbale koşarken yorulmakta.
Kimi ekmek parası, kimi aşk, sevgi peşinde.
Ya şu köşede sessizce oturan yaşlı adam,
Bastonu olmadan yürüyemez,
Beklentisi biraz sevgi, biraz ilgi,
Kimbilir arıyor, anıyordur o da geçmişini.
Her yaşın beklentisi ayrı.
Umduğunu bulan, hüsrana uğrayan,
Amacına bir adım daha yaklaşan,
Bir gün daha yaşandı ve eksildi hayattan.
Söyle derin bir ah çekecek
Hatırlayacaksın geçmişini.
Belki de arayacaksın bu günlerini.

Sen de bilirsin;
Bu yol hasretli, ayrılıkli
Bazen de gülmekli, ağlamakli
Ama yoktur bu yolun asla dönüşü
Demeyeceksin; dünüm pişmanlık, bugünüm ızdırapsa
yarına çıkmak niye?
Gece silmiştir herşeyi, onlar artık dün oldu,
Umutla bakacaksın yeniden doğan güne.
Tek faydan!
Yaşadıklarından ders alman
Hakkındır senin de
Her duyguyu doyasıya tatmak
Elinde olmayan,
Dünyayı durdurmak

CAVİDAN TÜRKİLERİ

GRIP

Dr. Hamit SOYLU

Bir adam – Merhaba Dr. Bey...

Doktor – Merhaba, oturamaz mısınız?

– Hay hay oturayım, teşekkür ederim...

– Nasılsınız, ne var, ne yok?

– İyilik, sağlık efendim. Bugünlerde havalar da soğudu.

– Tabii. Artık yağmur mevsimi başladı. Kış yaklaşıyor... Çoluk çocuk ne âlemde?

– Hamdolsun iyiler. Yalnız bizim komşunun çocukları hasta imiş.

– Ya... Hastalıkları ne imiş?

– Doktor çağırmışlar. Gelip bakmış, «grip» demiş.

– Demek grip olmuşlar?

– Evet Dr. Bey, grip olmuşlar. Acaba grip korulacak bir hastalık mıdır?

– Grip ekseriya hafif geçirilen bir hastalıktır. Fakat tedbir alınmadığı takdirde yani tedavi edilmezse ve iyi bakılmazsa bazen tehlikeli olabilir.

– Demek grip insanı tehlikeye sokabilir.

– Elbette, vaktinde tedavi edilmezse insanı tehlikeye sokabilir. Bilhassa ihtiyarlarda, zayıflarda, veremlilerde, kalp ve böbreği hasta olanlarda, gebelerde, yeni doğmuş çocuklarda grip hastalığı çok tehlikeli olabiliyor.

– Peki bu hastalık hangi mevsimlerde çok olur?

– Grip hastalığı ekseri sonbahar, kış ve ilkbahar aylarında fazlaca olur. Yani bilhassa bu ayları sever ve salgınlar yapabilir.

– Salgın mı yapar dediniz?

– Evet grip hastalığı salgın da yapar.

– Grip bulaşıcı bir hastalık mıdır?

– Tabii... Grip son derece bulaşıcı bir hasta-

lıktır. Yani grip hastalığı hastadan sağlama kolayca geçer.

– Gribin mikrobı var mıdır Dr. Bey?

– Tabii vardır. Biz ona «Grip Virüsü» diyoruz.

– Bu mikrop nerelerde bulunur?

– Grip mikropları insanların üst teneffüs yollarında yani gırtlak, boğaz, burunda yerleşir, çoğalır ve çıkardıkları zehirlerle insanı hasta ederler.

– Peki burun, boğaz vesairenden bu mikroplar nasıl dışarı çıkıyor?

– Grip hastalığına tutulan insan ekseri öksürüp, aksırır burnu akar bu suretle de dışarı fazlaca grip mikrobı çıkartır.

– Yani aksıran, öksüren insan havaya tükürük damlacıkları saçar da bunlarla mı mikrop havaya vs. geçer Dr. Bey?

– Evet. Hele kalabalık yerlerde öksürük, aksırık ile havaya binlerce tükürük damlacığı ve tabii bu damlacıklarla da milyonlarca mikrop saçılmış olur.

– Mesela gripli bir şahsın öksürük ve aksırığı ile milyonlarca grip mikrobı havaya yayılır diyorsunuz öyle mi Dr. Bey?

– Tabii öyledir, bilhassa dikkatsiz hastalar etraflarına muhakkak mikrop bulaştırırlar.

– Bu havaya yayılan damlacıkların içindeki mikroplar havada ne kadar kalabilirler?

– Etrafa saçılan grip mikropları soğuk, güneşsiz ve rutubetli havada birkaç saat kalabiliyor ve yaşayabiliyorlar.

– Peki bu mikroplu havayı teneffüs eden sağlam insanlar ne olur, hemen hastalanırlar mı?

– Hemen değil, fakat kısa bir zamanda hastalanırlar. Bilhassa griplinin öksürük ve aksırığına çok yakından maruz kalıp mikroplu havayı ciğer-

lerine çeken sağlam insanlardan birçoğu hastalanır.

- O halde grip mikrobu sağlam insanın teneffüs yollarına girip çoğalır ve böylece onu da hasta eder öyle mi?

- Evet. Böylece de hastadan sağlama grip hastalığı geçmiş olur.

- Peki grip insanda ne gibi sıkıntılar yapar Dr. Bey?

- Grip mikrobu alındıktan birkaç gün sonra şahıs halsizlik, baş ağrısı, burun akıntısı, gözlerde kızarıklık, adalelerde ağrılar ve ateş yükselmesi görülür.

- Bizim komşu çocuğu da hep «Başım ağrıyor, belim ve bacaklarım ağrıyor, her tarafımda kırıklık ve halsizlik var» diyormuş. Gözleri kızamık ve burnu akıyormuş.

- Evet hastaların çoğunda gözler kızamık ve şiştir. Griplilerin gözleri yaşarır, kamaşır, yüzleri de kırmızıdır, bronşit, kusma, karın ağrıları, yüksek ateş, dalgınlık ve sayıklamalar görülebilir.

- Bütün bu haller ne kadar sürer Dr. Bey?

- Bu sıkıntılar takriben bir hafta kadar sürebilir. Tabii bazı hafif geçirilen grip vakalarında daha az devam eder.

- Bir hafta sonra gripli iyileşir mi?

- Tabii, eğer hasta iyi bakılmış ise yavaş yavaş iyileşir.

- Hastaya iyi bakılmazsa ne olur?

- Grip hastalığı iyi bakılmazsa bazı vakalarda zatürreye, zatülcenp yani satlıcan, orta kulak iltihabı, sinüzit gibi bir takım hastalıkların meydana çıkmasına sebebiyet verir. Bu hastalıklar da tedavi edilmezse bazıları hastanın hayatını tehlikeye sokabilir.

- Bilhassa yaşlılar, gebeler ve yeni doğmuş çocuklar ile bazı hastaların gribe yakalanmaları tehlikeli olabilir demiştiniz...

- Evet, bu gibi kimseler grip oldukları takdirde mutlaka dikkatle tedavi edilmelidirler.

- Dr. Bey, gribe tutulmamak için ne yapmalıyız? Bizim çocuklara da bu hastalığın geçmemesi için nelere dikkat etmeliyiz?

- Gripten korunmak için gripli şahısları ziyaret etmemeli ve hele onların kullandıkları eşyayı vs. kullanmamalı ve temas etmemelidir.

- Bu dediklerinizi yaparsak gripten korunmuş olur muyuz?

- Bütün bunlara rağmen bilhassa salgın zamanlarında kalabalık muhitlerde gribin yayılmasını önlemek çok güçtür.

- Gribe yakalanırsak ne yapmalıyız?

- Hemen bir doktora başvurup muayene olma-

lı, doktorun yazacağı ilaçları kullanmalı, tavsiyelerini dikkatle yerine getirmelidir.

- Mesela ne gibi hususlara dikkat etmeliyiz?

- En başta istirahat gelir. Hasta şahıs sıcak bir odada yatmalıdır. Hastalıkları hafif de olsa iyileşinceye kadar evlerinden dışarıya çıkmamalıdır. Bu husus hem kendi sıhhatleri, hem de umurun sağlığı bakımından çok mühimdir.

- Dr. Bey, hastalıkların bir çoğunda istirahat ve yatma tavsiye ediyorsunuz, bunun sebebi nedir?

- Yatak istirahati hasta vücutlara hele griplilere çok lazımdır. Çünkü vücut gripte mikroplarla mücadele halindedir, bu mücadelede vücudun mikroba üstün çıkması için bütün kuvvetlerini kullanması lazımdır. Halbuki ayakta gezen yahut çalışan insanın vücut kuvvetlerinin bir kısmı bu işler için harcandığından mikroba karşı koyacak kuvveti kafi gelmeyebilir.

- Dr. Bey, bazı kimseler grip olduğu halde hastalığı hafif geçiyor, bu sebepten ayakta geziyorlar yahut yine işlerinin başına gidiyorlar. Bir kaç gün sonra da tamamen iyileşiyorlar. Bunlarında mı istirahat etmeleri lazımdır?

- Gripte hastalığı hafif ve ayakta geçiren kimseler ötede beride gezip mütemadiyen sağlamlara aksırık, öksürük vs. ile grip aşırlarlar. Gribin etrafa yayılmasında bu gibi kimseler mühim rol oynamaktadırlar. Etrafa hastalığı bulaştırmamaları için bunların da evlerinden dışarı çıkmamaları lazımdır. Tabii kendi sıhhatleri bakımından da istirahat etmeleri gerektir.

- Peki Dr. Bey, hastalar başka nelere dikkat etmelidirler?

- Aksırıp öksürürken etrafa mikrop saçmaması için herkesin ağzını mendille kapaması hem sağlık, hem de terbiye bakımından şarttır. Grip salgını zamanlarında hastaların da, sağlamların da ağız ve burun temizliklerine dikkat etmeleri yine çok mühimdir.

- Gripten yeni kurtulmuş kimseler ne yapmalıdır?

- Gripli hastalar ateşleri düştükten sonra hemen iyileştin diye yataktan kalkmamalıdır. Odalarında birkaç gün daha istirahat etmeli, kalkıp yürümemeli, hele işlerinin başına dönmekte acele etmemelidirler.

- Buna sebep nedir?

- Grip hastalığı vücudu oldukça sarsan bir hastalıktır. Hastalık geçirenlerin bir müddet istirahat ve iyi bakımla eski kuvvet ve canlılıklarını kazanmaları lazımdır. Yani mutlaka bir nekahat devri bakımına ihtiyaçları vardır.

- Teşekkür ederim Dr. Bey, Allah'a şükranla...

AĞIN

Bir çökse yerde, kurulmuşsun Ağın
Heybetli ve yüksek, hiç yoktur dağın.
Tepelerle çevrilmiş, solun ve sağın,
Bahçe ve bağlarla, yemyeşilsin Ağın.

Her mahallen senin, olmuş otağın,
Guzgece, Uzungil, Ali uşağın.
Andiri, Ekirek, Vahşen uzağın,
Lollar, Koçan senin, merkezin Ağın.

Yamaçların, kıraçların, bütün toprağın,
Elma, erik, armutla, doludur bağın.
Derelerin kaplar, söğüt, kavağın,
Her yanın yeşil, şirinsin Ağın.

Yonca, fiğ dörülür, kucak kucağın,
Yığın yığın görünür, bahçe ve bağın.
Burmalar bükülürdü, elde orağın,
Mağ, mağ merceklerin, dolardı Ağın.

Çallanırdı bahçeler ve hem de bağın,
Açılmış her yerin, çoktur yolağın.
Kapılarda köcek, varıdı pağın,
Bağ, bahçen ap açık, olmuşsun Ağın.

Köremez, ayran, yoğurt ve yağın,
Ağuz, süt, lor, peynir, kaymağın.
Gurut, çökelik, ağartın ağın,
Bunları unutmak, mümkün mü Ağın.

Muhaşer, küncü, böğrülcen Ağın,
Guşganede düğür pişer, oynar kapağın.
Yerken, börtmüş turşu, olur ortağın,
Annuğlu ayran çorban, güzeldi Ağın.

Karaca, kıska, soğan sarmısağın,
Ecür, gavun, karpuz, yeccek kabağın.
Toligin, tolun, hem su kabağın,
Bunlarla da seni, anarız Ağın.

Kuru tut, kuru üzüm, leblebin Ağın,
Malez, koştık, sucuk bastığın.
Pelverde, pekmez, reçel kabağın,
Bunlarla akıldan çıkmazsın Ağın.

Amasya üzümünün, hem çoktu bağın,
Salkımlar asılır, evdeki anıstağın.
Kışın yenir sofrada, tabak tabağın,
Bir kindik üzümüne, hasretiz Ağın.

Ağaçlıdır harırların, gavar, sulağın,
İsot, bildiğin senin, hem çoktur Ağın.
Hep baran baran, gariğ, gariğ toprağın,
Güzeldir rahanın, şengerin Ağın.

Küçük bir beldesin, güzelsin Ağın.
Niçin küçük kaldın, nerde uşağın?
Gurbette halkın, büyük ufağın,
Demek barındıramadın, onları Ağın.

Bağrından çok evladın, çıkmıştır Ağın.
Eski ve yeni, hemen her çağın.
Onları yetiştirdi, müşfik kucağın,
Güzidedir hep onlar, senindir Ağın.

Yaşlı çınar gibi, olmuşsun Ağın.
Yok olmuş senin, kökün saçağın.
Nerde filizlerin, dalın budağın?
Gitmiş gümrahlığın, olmuşsun Ağın?

Her güzide evladının, gurbettir durağın,
Göç edip gitmişler, beyin dimağın.
Orlara harcarlar, emekle olanağın,
Faydalan sana dokunmuyor Ağın.

Müderis efendi, hem Tahtasız hocanın,
İlim irfan sahibi, hoca Uçunkaya'nın,
Bunların hizmetini, hep rahmetle anın,
Çünkü senin daima, iftiharındır Ağın.

İssız ve sessiz, her bir sokağın,
Virane evlerin, tütmez ocağın.
Çekmişler senden, elin ayağın,
Halkına uzakta kalmışsın Ağın.

Sana gelip giderken, bilesin Ağın,
İsperek deresinde, kadın baş bağın,
Örtülür, açılır, orda durağın,
Bu bir adet haline gelmiştir Ağın.

Öyle bir kazasın ki, yoktur bucağın,
Hem on mahalle ile, olmuş kurağın.
Öyle bekler bizi, sıcak kucağın,
Gurbette hep seni, özleriz Ağın.

Etrafın baraj suları, sarmıştır Ağın,
Yer yer işgal etti, solun ve sağın.
Suya gitti tarlan, bahçe ve bağın,
Feribotla sana, ulaşırsız Ağın.

Baraj, baraj ak baraj
Suları berrak baraj
Karşıda yar (Ağın) ağılıyor
Bırak gideyim baraj.

Faruk AYDIN
(Vahşenli)

NECİP BEYİN EVİ

Ağın Ortaokulu aklımda doğru kaldıysa 1955' lerde ilk kez öğrenime başlamıştı. «Necip Beyin Evi» dediğimiz bir evde.

Bu ev «koçan» dediğimiz mahallenin yüksekçe bir yerine kurulmuştu. Ana yoldan yokuş yukarı zikzak çizen bir yoldan çıkardık. Konak gibi bir evdi bu. Üst katta büyük bir salon, üç sınıf ve bir kütüphane vardı. Salonun bir köşesi bölünerek öğretmenler odası yapılmıştı. Kaç öğretmenimiz vardı ki zaten. Dünyanın en değerli müdürü olarak gördüğüm rahmetli İbrahim Uçkunkaya, Türkçe öğretmenimiz Nurettin bey, Tarih-Coğrafya-Yurttaşlık öğretmenimiz Selçuk Ayberg. Şimdi ismini anımsayamadığım, hükümet doktorumuz Abdullah Öğretmen-oğlu'nun hanımı Matematik dersimize, Tabiat Bilgisine de Mehmet Akıllı hocamız gelirdi. Biçki-dikiş kursunun hocanımıyla da El-İş, Ev-İş derslerini kütüphanede yapardık.

Ya Resim-Beden Eğitimi derslerine kim gelirdi? Anımsayabiliyor musunuz 1955 Ağın İlkokulu mezunu arkadaşlar?! SEZAI EFİR. Öğretmen oydu. İnsan oydu. Herşey oydu. Nur içinde yatsın...

BİR PENCERE AÇILMIŞ

Nereden girmeli konuya? Yazmaya yazmaya insanın parmakları mı paslanıyor, yoksa kalem mi? Telefon icad oldu, otomatik devreye girdi, sonra yazma alışkanlıklarımız hepten yok oldu.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin 1967 yılından bu yana çıkmış bir çok sayılarını, titizlikle korunmuş ciltleri içinde, Dr. Vakıf Özkul'un arşivinden yararlanarak ve duygulanarak okudum.

Çok saygıdeğer öğretmenim Nuri Onat, dünyada birbirlerine en çok yakışan çift olarak gördüğüm Fahire-Saadettin Soylu, çocukluğumuzun «Merdan Ağabeyi» Adnan Binyazar, damarlarımızda aynı soydan kan taşıdığım ağabeyim İsmail Beydemir, ne güzel duygular ve olaylar anlatmışlar, yaşatmışlar. Kimler yok ki anılarında?.. Tanıdığımız amcalar, dayılar, ağabeyler, teyzeler... Sağ olanlara daha nice yıllar, kaybettiklerimize Tanrıdan rahmetler olsun çokça...

*İfakat ERTAŞ
(Beydemir)*

(Fotoğraflar: Cüneyt ÖZKUL)

AĞIN'DAN PORTRERLER

BİLGİSAYAR ve TÜRKİYE

Bilgisayarın ülkemize girişi çok yeni değildir. Tek tük kullanılmaya başlanan bilgisayarlar bugün küçük işyerlerine, bürolara, hatta evlere kadar girmiş durumdadır. Bunun sonucu olarak bilgisayar programcılığı da yaygın bir uğraş olmuştur. Bu işi meslek haline getirenler iş bulmakta zorlanmamakta, hatta iş yerleri kaliteli programcı bulmakta güçlük çekmektedirler.

Çok sayıda yazılım firması, satabileceğine inandığı programlar üretmiş ve birçoğu da başarılı olmuşlardır. Fakat bu firmaların çoğu küçük, üretim kapasitesi düşük olan firmalardır. Bir program ürettikten sonra yenileri için uğraşmaktansa sürekli ilk ürünlerini satmayı tercih etmektedirler. Ürünlerinin kalitesi yeterli düzeye ulaşamamıştır. Bununla birlikte, gelişmenin çok hızlı olduğu dikkat çekmektedir. Son aylarda ortaya çıkarılan bazı ürünler benzerleriyle boy ölçülebilecek durumdadırlar. Bu programların oluşturulması için yapılan yatırım ise, diğer ülkelerle kıyaslandığında çok küçük kalmaktadır.

Türkiye'de bilgili ve yetenekli insan maliyetinin çok düşük olması, program yazılımı konusunda yatırımı çok cazip hale getirmektedir. Bunu yabancı şirketler de farketmekte geç kalmamış ve Türkiye'ye yatırım yapmaya başlamışlardır. Yatırımları, meyvelerini vermeye başladığında, ülkelerindeki standartlara uygun bir programın maliyeti, büyük bir olasılıkla şu andaki maliyetin epeyce altında olacaktır.

Bu sektöre yatırım yapmanın avantajlarından birisi de, böyle bir işe girmek için gereken sermayenin düşük olmasıdır. Diğer ürünlerle kıyaslandığında, dünya standartlarında bir ürün üretebilmek için yapılması gereken yatırım fazla değildir. Çok pahalı makinelere, yüzlerce işçiye, büyük fabrikalara gerek yoktur. Bununla birlikte çalışan personelin çok özenerek seçilmesi, iyi bir eğitimi den geçirilmesi kaçınılmazdır. Bu eğitimin ilk aşaması üniversitelerde verilmektedir, fakat bu, şu an için uluslararası düzeyin altında ve gelişmeleri geriden izler durumdadır. Bilimsel araştırma ve özgür düşünce ortamının oluşturulmasında daha fazla geç kalınmamalıdır. Eğitimdeki bu eksikliğin önemini yatırımcıların büyük bir kısmı ne yazık ki görememektedir. Oysa bu eksikliğin giderilmesi Dünya standartlarına ve Türkiye gereksinimlerine uygun ürünlerin, dışa bağımlı olmadan üretilmesi için kaçınılmazdır. Bunun yanında diğer sektörlerle bağlantılı ve uzun vadeli projelerin oluşturulması da önemli bir unsurdur.

Bana kalırsa, bilgisayar programı üretimi Türkiye'nin dünya çapında başarılı olabileceği bir alandır. Ama gerçekçi düşünerek bu sektörü eğitimiyle yatırımla ve diğer yönleriyle yeniden gözden geçirip örgütlemek gerekir.

Baran KAYA

O'na DAİR...

O'na dair ne biliyorum ki... 'Siyah gözlerinin etkileyici bakışları arasından bana ulaşan sıcaklığına, muhteşem gülümseyişine, dar kalçalarına dair ne biliyorum...

Bir kaç kaçamak gülümseyiş, inatçı ve davetkar bakışlar arasında aradığım kimliği, benliği benden uzaklarda. Adsız bir yüze bakmak ve o yüzü düşlerimde ağırlamak dokunduğumda yakalayacağımdan korktuğum bir tılsımı kovalamak duygusunu yaşıyorum bana. Bir kaç insan uzakta oturmuşken o bana ve konuşuyorken insanlarla ve ben gülümsüyorken içten içe bakışları gözlerimi aşip yüreğimin bilmediğim bir köşesinde kayboluyor. Bakışlar ardına gizlenmiş adsız duygularla yaklaşılmaya çalıştıkça o bana, söylenmemiş sözcükler birikiyor dudagımda...

O'na dair ne biliyorum ki... Kahkahalarım arasında kaybolan sesi bile tanıdık değil bana. Ayaküstü sohbetlerime dahi konuk edemedim ben onu. Aynı dört duvar arasında iki ayrı dünyayı yaşıyorken o ve ben bilinmezliğin ve isteklerin gücüyle çekiliyoruz birbirimizce.

Uzayıp giden onlarda gözbebeklerinde takılı kalmak varlığını duyumsatsa da tüm hücrelerimde, sevgisine, sözcüklerine, umutlarına, acılarına, kahkahalarına, onun dünyasına dair ne biliyorum. Düşlerimde yüzü, dudaklarını okşayan gülümseyişi, inatçı bakan siyah gözleri beni istiyor ama o bana dair ne bilebilir ki...

ÖZLEM KELEŞ

**ADRES DEĞİŞİKLİKLERİNİZİ
VE**

**AĞIN'LALARLA İLGİLİ
TÜM HABERLERİ
LÜTFEN BİZE YAZINIZ.
DERGİYE ABONE OLUNUZ VE
ABONE ÜCRETLERİNİZİ
LÜTFEN**

PTT 101843 NOLU

**ÇEK HESABINA
YATIRINIZ.**

G Ö Ç

Nalan KİRAZ

Bir sevgi diyorum.

Açıp ellerimi dünyayı kucaklamak istiyorum. Bu sokakları, bu yanıp yanıp kararan ışıkları özlemişim. Küçük bir kentin kapanmışlığını, sıradanlığını bir büyük kente taşımak. Orada küçük kente sırtını çevirip koşmak, koşmak... Anayolun kıyısında, o görkemli girişin başında durup bir nefes almak, genişçe... Ve yeniden koşmak...

– Sen beni reddederek ne kadar uzağa gidebileceğini sanıyorsun?

Omzumdaki küçük maymun bunu soran. Gözlerini devire devire bakıyor. Görmüyorum ama o küçük kahverengi gözlerin beni delip geçtiğini hissediyorum. Boynumda izleri var. Böyle yaparak beynime ulaşabileceğini mi sanıyorsun acaba? Maymun huzursuz huzursuz kıpırdanıyor.

– Duyuyor musun? Aramızdaki bu çekişme ne kadar sürecek?

Sorularına yanıt vermemekte ısrarlıyım. Biliyorum ki bir başlasak ardı arkası gelmeyecek artık. Ama o bırakmıyor.

– Konuş benimle. Örneğin bugün o çocuğa neden öyle davrandın?

– Hayır, hayır, hayır... Herşeyi böyle sorgulayamazsın. Sana diyorum maymun. Bana ait şeyler onlar. Soramazsın!

Oysa sorabileceğini biliyorum. Küçük kahverengi gözleri hayretle açılıyor. Cesaretine şaşıyor.

– Geldiğin yerin kaygılarını taşıyorsun. Bıraksana artık. Bak çevrene, yaşadığın yeri gör. Burada herkes herşeyi sorabilir sana. Ve sırtını dönüp gidebilir, ne söylediğine aldırmadan.

Beynimde dönüp duran o toprakları durdurmaya çalışıyorum. Ona kendimi kaptırmamalıyım. İstemediğim şeyler söylüyorum. Sonra kendimi bir boşlukla kaybediyorum. Yüzyıllarca konuşmuşum gibi geliyor. Yorgunluk. Yorgunluğu sevmiyorum. Hele böylesi kendini kapıp koyvermişliğe hiç dayanamıyorum. Bazen avaz avaz haykırıyorum. Kendim nerdeyim? Yerimi yurduму şaşırdım. Çevremde ağaçlar dönüyor, çevremde evler gülüyor.

– Nerdeyim ben?

– Bazen öyle safsın ki. Sana yardım etmeye çalışıyorum. Anlamıyorsun. İçindekileri bir anlatsan bana, uyum

sağlayacaksın.

Ah bu maymun. İşte şimdi, yavaş yavaş toparlanıyorum. Bazen onun dost mu düşman mı olduğunu karıştırıyorum. Ya da ben tümünden yanlış yapıyorum, nesneleri «iyi-kötü» diye iki büyük kampa ayırmakla. İstiyor ki, herşeyimi ona anlatayım. Bana yollar çizsin böylece. Acelemiyim, kabul ediyorum. Ama istiyorum ki kendi çabamla yaşayayım. Uyum sağlamak değil. Hem uyum nedir? Belli bir çevrenin ögesi olup, standart davranışlar göstermek mi? Günlerimin parçalara ayrılıp belirlenmesi mi?

– Sen! Küçük maymun! Seni birgün omzumdan aşağı atacağım ve insanlar; «yazık maymuna» dediklerinde dönüp bakmayacağım. Eğer kötüyse bu, bana ait bir kötü. Sizin iyilerinizi ve sizin kötülerinizi paylaşmayacağım.

– Ne de şekersin küçük kız!

Sesi beni tehdit ediyor:

– I. tekil şahıs olma çabana bayılıyor. Peki I. tekil şahıs olunca eline ne geçecek biliyor musun? Vardığın yerde yakana yapışacak bir sürü maymun bulunacak. Sonra tüm tekil ve çoğul kişileri dolaşacak mısın? «Onlar»a ulaştığında ne olacak peki? Hiç sordun mu bunu kendine?

Biliyorum. Aslında bana sorduğu bütün soruların yanıtlarından haberiylim. Ama öyle hızlı hareket ediyor ki. Bir omzumdan ötekine geçiyor, başıma sıçrayıp saçlarımı çektiyor. «Sen, sen, sen...» diyor. Ne yapacağımı, ne söyleyeceğimi şaşırtıyorum.

Evet kabul ediyorum; Bugün Mehmet'e bakarken içimden bir şeyler kaydı. Tanışalı birkaç aydan fazla oldu. Belki sıradan duygulardır. Belki üzerinde düşünülmeğe bile değmez. Ama işte kendime de yalan söyleyemem ya; o sıcak kaymayı hatırlıyorum. Ama bunu küçük maymun bilmemeli.

.....

Sabah bir gariptir bu kentte. Başka başka kokar pencerelerden. Elini, ağzını, kulağını, gözünü tüm açmışsındır. Anacığının eli gibi hafif hafif dokunur yüzüne, saçlarında dolaşır. Çevreni sarar, üstüne buluşur. Bu küçük yerevinde tek tük ağaçlar ve gecekondu larla gözgözeyim. Okula gitmek saatler alıyor. Erken kalkıyorum. Birkaç

kişiyle paylaşıyorum evi ve omzumdaki maymunla. Öyle çok zaman geçti ki, ışıkların gözkırpışlarından ve karanlıkta umarsızca dağa ovaya serilişinden korku duyduğum bu kente geleli. Ve hala başımda dünkü konuşmanın uğultularıyla ilk günlerimi hatırlıyorum. Maymuna da dediğim gibi, acemisiyim yaşamanın, gülmenin... Ama istiyorum ki bu acemiliğim tükenmesin. Küçük maymun heyecanımı almak istiyor elimden. Uyum sağlamam için. Bunları çok tartıştık, çok onunla.

Tek arkadaşım olmadığını kabullenemiyor bir türlü.

– Niye konuşmuyorsun? Üstelik bu yeni vatkalı kazaklarını hiç sevmiyorum. Ayaklarıma yapıyor. Çekip duruyor. Rahat belki, ama seni hissetmemi engelliyor.

– Seninle konuşmak istemiyorum bugün maymun. Şimdi okula gitmeliyim. Ve artık omzumdan insan iyi olur. Koşarsam otobüse anca yetişebilirim.

Bunları söylerken kapıya yöneliyorum. Tam kapıdan çıkarken sandalyeye atılıyor. Gözlerindeki o kırılgan ifade benim de içimi acıtıyor. Çoğu zaman tartıştığımız, hatta kavga ettiğimiz halde aramızda garip bir bağ var. Geçmişimi sanki benden iyi biliyor, oysa bu geçekonduyla birlikte girdi yaşamıma. Yaşadığım evde, kentin merkezindeki okulum; yüreğimde iki kent taşıyorum. Büyük kentin öğreticisi maymunum küçük kentte yaşıyor. Ordan çıkamıyor, evin dışında yaşama olasılığı yok çünkü.

Okula telaşla girdim. Derse de soluk soluğa. Bu dersler beni çekmiyor gerçi. Ama bir yerde okulu bitirip meslek sahibi olmam gerekiyor. Başka bir güvencem yok. Ama benliğimi koruyacağım, bilgilerin arasında kaybolmayacak; tersine güçlenecek. Hocanın sesine konsantre olmaya çalışırken arada sırada rengi belirsiz bir yüz kayıyor gözlerimin önünden. Bu yüzün kimliğini hissediyorum. Yeniden tüm dikkatimi topluyorum. Bu gelgitler 3 saat boyunca ve tenefüslerde sürüyor.

Kantine inecek gücüm kaldı mı? Beynim ağırlaşmış, omuzlarım düşmüş, merdivenlere yöneldim. Ve rengi belirsiz yüzler birbirine eklenerek geçiyorlar. Hepsinin ifadesi aynı. İçime gülümseyişler doluyor.

Onu köşedeki masada bulacağımı biliyorum. Yüzüme anlamsızlık takınmaya uğraşırken gözleriyle karşılaşıyorum. Bir «Merhaba...» Beni izlediğini hissediyorum. Maymunumun alaycı çığlıklarını duyar gibiyim.

– Ona neden öyle davrandın? Neden?

Anlamsızlığımı korumalıyım. Sıradan bir merhabayla sınırlı iletişimimiz. Daha fazla birşey olmasına da gerek yok. Bağımsızlığımı düşünüm. Çevremdekiler gibi ikili ilişkiler için bunu gözden çıkaramam. Bunu isteyen Mehmet'in gözleri bile olsa.

....

İşte akşam. Yine ışıklarla dönüyorum eve. Kapıda maymunum omzuma sıçrayıp selamlıyor beni. İçimde sım-sıcak duygular. Salonda önüme çıkana bir selam sallayıp kitapların başına çöküyorum.... Günler geçiyor. Bakışlar, gülümsemeler, derslerin sıkıntısı, maymunun kahverengi

küçük gözleri tekrarlanıyor.

– Küçük maymun beni dikkatle dinliyorsun. Evet bugün Mehmet yanıma geldi. Yürüdük biraz. Etraf ağaç doluydu, buğular içindeydim. Sesi çekingen, kulaklarımda. Bana neler anlattı bilsen. Lise yıllarını, okula gelişini, şimdiki yaşamını ve nasıl ustalıklı söz bana getirdi. Geri kalan masmavi bir yoğunluktu. Damla damla iniyordu içime. Kendindeki beni anlatıyordu bana.

O küçük kahverengi gözlerini nasıl da deviniyorsun.

– Dinledim onu, dinledim gülümsedim. Konuşsam, açıklasam, anlatamazdım, biliyorum. Birlikte olamayacağımızı söyledim ona. Hiçbir bağım yokken ve ilgimi farketmişken anlam veremedi bu yanıt. Ama gülümsedi yine de. Onunla dost olabilmek için el sıkıştık. Tek başıma yürüdüm sonra.

Sokaklarca yürüdüm küçük maymun.

Kıllı ellerinle gözyaşlarıma dokunuyorsun. Yüzüme ne kadar yakınsın. Senin küçük kahverengi gözlerin içimde. Konuş şimdi. Söyle, öğüt ver, bağır çağır bana... Dalga geç istersen.

Gözyaşlarımı engelleyemiyorum Bana sormadan bir göç hazırlığıdır gidiyor. Birbirlerinin peşisıra iniyorlar aşağı. Dudaklarımda tuzu kalıyor. Yüreğimde iki kent var: Bunları yaşamayı öğrenmeliyim. Kulaklarımda ince, tınlayan bir ezgi.

«Sen yağmurlu günlere yakışsın

Uzak köyler çeker

Uzak evler uzak...»

O söylüyordu.

Tümünüz dikilmiştiniz, bakıyordunuz, bakıyordunuz ve gülüyordunuz.

Kendinizce yaşamlar geliştirmiştiniz. Şimdiye kadar ve bu yaşamlardan fena halde ürküyordunuz.

...

Saçlarını sıkı sıkı toplamış, açık yüzlü kadın, teninin karasıyla yüzünün ışıltısını nasıl sevmiştim, nasıl sevmiştik. Durakta bekliyorduk. Otobüsler geçiyordu, insanlar bağıırıyordu, çiçekçiler demetlerini burnumuza burnumuza sokuyordu. O karmakarışık kokuların arasında dupruru bir mavilik oldu sesin. Yayıldı, genişledi, yukarılara yukarılara yükseldi.

Hayretle bakıyorduk. Tüm varlıkların derli toplu dikilmeye ve belirlenmiş amaçlarını hissettirir gibi kararlı suskunluklarını korumaya çalıştıkları bir akşam vaktinde, dünyaya karşı açmış ağzını, salıvermiştin sesini.

Sözlerini anlamıyorduk, bir türkü söylüyordun kimbilir hangi halkın, hangi yaşamın türküsüydü? Ama sen onu bize verdin yabancı kadın. Sana «yabancı» dedik, öylece, nereye baktığın belli olmadan durdun orda ve bize sesini verdin, türkünü verdin...

Durakta...

HEY! 12 Eylül 1991 günü, yöremizin
tanınmış davulcusu Hüseyin
(Çavuş) sessiz sedasız ara-
mızdan ayrıldı...

VE O...

Çavuş'un ardında,
Bu yazılanlar değil;
Yetmiş yıldır yaptığı binlerce düğünün,
düğünçüleriyle,
getirdiği gelinler,
çocukları ve torunlarıyla,
Toplanıp,
Bir ağıt değil;
Yol Havası,
Başka davulcularla çalınmalı.
Ve, O bunu,
Hiç bilmeyecek de olsa,
Ki öyle,
Hakkıdır, yerde kalmamalı.
Geride kalan,
Bir tabak içinde;
Bir pırçıklı,
Bir kesik ekşi nar,
Bir kindik papaz karası,
Tablada,
Yarım kalmış cigarası,
Ucu uçuna yanardı ya,
Hiç son bulmamalı.
Gözleri;
gün boyu uykusuz da kalsa;
gün boyu uyusa da;
Her zaman,
Gene açık, gene diri ve de çipik çipikti,
Yumuldu artık,
Ki ezgi dolmuştu gözlerine,
Toprak dolmamalı.
Usumda kalan:
«gözün yiyem» deyişiyle,
ELLERİ,
Vay gurban vay.
Nerde ağır halar,
Nerde diğerleri?
Kara, kuru, becerikli,
Şakga şakga,
ELLERİ.
Ne tokmak tutacak,
Ne de çubuk,
Bundan geri

SAVAŞ BEYDEMİR

YABANCI

Nice yıllar sonra gittim köyüme
Köyüm bana, ben köyüme yabancı
Onbeş başında genç çıkar önüme,
Zor zoruna hoşgeldin der yabancı

Ben sorarım sen kimsin, kimdensin,
Diyiyorki ben filanım, sen kimsin,
Adın sevem senin demek dedensin,
Dedem öldü boş geldin der yabancı

Babam bile seni görse tanımaz,
Onun da gözleri bozuldu biraz,
Sende bu köylüysen, gelsene bu yaz,
İyisin ama geç geldin der yabancı

Bende senin gibi bu köyde doğdum,
Bu evde büyüdüm, burda yoğruldum,
Gurbete giderken tam senin çağıdım
Deseneki akrabamız aç geldin sen yabancı

Ana bak kim gelmiş sen tanıdın mı,
Kurban olam ona nasıl tanımam,
Önünde öldüm ne zaman geldin,
Bu bizim Mustafa mı vallah inanmam.

Mustafa ÖZDEM
Bademli Köyü

HABERLER

Kadingilin Mehmet'in torunu, Cengiz'in kızı
Neşe Yılmaz ile Halil İbrahim Çetiz,
16.11.1991 günü Ankara'da evlendiler.
Gençlere yaşamboyu mutluluklar dileriz.

BAŞSAĞLIĞI

Hasdekli Marangoz Kazım Çuhacı
22.10.1991 günü Hasdek'te vefaat etmiştir.
Tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı
dileriz.

- ❑ Hemşehrimiz Yargıç Mehmet Salim Özer
Yargıtay Üyesi olmuştur.
Sayın Özer'e başarılar diliyoruz.
- ❑ Ağın-İbrahim Uçkunkaya Lisesi'ne temin
edilen büro ve ders araçları Ağın'a Ağın
Kültür ve Dayanışma Derneğimiz tarafından
yol masrafı karşılanarak gönderilmiştir.

**ADRES DEĞİŞİKLİKLERİNİ
LÜTFEN BİZE BİLDİRİNİZ.**

**DERGİYE ABONE OLUNUZ ve
ABONE ÜCRETLERİNİZİ LÜTFEN
PTT 101843 NOLU ÇEK HESABINA
YATIRINIZ**

DUYURU

Değerli Hemşehrilerimiz
Mimar Recai ERTUĞRUL, Selami YAPICIOĞLU ve Alper ALPASLAN;
Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yürütmekte olduğu
7.800 konutluk "ERYAMAN/GÜZELKENT" Projesi
kapsamında S.S. AKKONAK KONUT YAPI KOOPERATİFİ'ni kurmuşlardır.
Kooperatif Başkanı Sayın Recai ERTUĞRUL'un beyanlarına göre;
Kooperatif arsa tahsisini almış olup,
Nisan 1992 tarihinde inşaatların temeli atılacaktır.

İlgilenen hemşehrilerimiz, Kooperatif Merkezi olan
Marmara Sokak 8/20 Sıhhiye/ANKARA
adresine veya
132 24 00 No'lu telefona başvurabilirler.

FORS TRAVEL

SEYAHAT ACENTASI

Ziya Gökalp Caddesi No: 9/3
Tel: 435 80 31 (5 hat) Fax: 431 73 23
06420 Kızılay-ANKARA

- YURT İÇİ VE YURT DIŞI UÇAK BİLETLERİ
- TCDD BİLET SATIŞ ACENTALİĞİ
- YURT İÇİ VE YURT DIŞI TURLARI
- OTEL, MOTEL REZERVASYONLARI
- KONGRE VE SEMİNER ORGANİZASYONU
- SPORİF ORGANİZASYONLAR
- HAC VE UMRE ORGANİZASYONU
- RENT A CAR (KİRALIK OTO SERVİSİ)
- GÜNÜBİRLİK TURLAR

«Uçak Biletleriniz Adresinize Teslim Edilir»

SORUNSUZ BİR TATİL İÇİN
SİZ DE *FORS*'U SEÇİN

*Ağnılı olmanın gururunu;
Ağnılının eşi olmanın mutluluğunu;
Ağnılının çocuğu olmanın sevincini;
Ağnı ve Ağın Dergisi'ni tanımanın
kwancını yaşamak istiyorsanız;
Ağın Derneğine Üye
Ağın Düşün ve Sanat Dergisine
Abone olunuz.*